

BREKKE STENBRUDD
c/o BG Stone AS
Tingvej 11 1 Sal
DK 8800 Viborg

Saksbehandler:

Anne Stine Zakariassen

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Brekke Stenbrudd

Kontrollnummer: 2020.118.I.FMOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Arne Engholm

Fra Fylkesmannen i Oslo og Viken:

Anne Stine Zakariassen

Andre deltagere:

Carina Kjenne (DMR Miljø og Geoteknikk)
Martin Rasmussen (BG Stone AS - deltok i
teamsmøte i etterkant av befaringen)

*Andre deltagere fra Fylkesmannen i Oslo og
Viken:*

Trine Celius

Deltagere fra Halden Kommune:

Kristine Schneede

Eva Lindseth

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Brekke Stenbrudd og Bakke havn den 07.10.2020. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Oslo og Viken avdekket 2 avvik og ga 3 anmerkninger under inspeksjonen. Fylkesmannen ser alvorlig på avvik 1 da Brekke Stenbrudd ikke har rettet avvik fra inspeksjonen i 2019 og fortsatt ikke har kontroll på utslipp av partikler til vann fra bruddet.

Avvik:

- virksomheten kan ikke dokumenter at utslippskrav til vann overholdes
- overvåkingen av resipient har mangler

Anmerkninger:

- kartlegging av støy og håndtering av naboklager i Bakke havn
- loggføring av skipsanløp kan forbedres
- virksomhetens internkontroll kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

12. november 2020	Anne Stine Zakariassen	Kari Skogen
dato	kontrollør	seksjonssjef

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Halden kommune
- Sjøfartsdirektoratet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: BREKKE STENBRUDD	
Organisasjonsnr.: 989440241	Eies av: 989024329
Bransjenr. (NACE-kode): 08.120 - Utvinning fra grus- og sandtak, og utvinning av leire og kaolin	

Kontrollert enhet

Navn: Brekke Stenbrudd	Anleggsnr.: 3001.0059.01
Kommune: Halden	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Pukkverk	
Tillatelse gitt: 15. oktober 2006	Sist endret: 19. november 2010

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å følge opp om avvikene som ble gitt ved kontrollen i 2019 er tilstrekkelig lukket og for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes.

Inspeksjonen gjennomføres også for å følge opp melding om spesielle hendelser.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Relevant historikk

Fylkesmannen i Oslo og Viken var på inspeksjon ved Brekke Stenbrudd den 19.2.2019 (rapport 2019.130.I.FMOV datert 8.3.2019). Det ble avdekket 6 avvik og 1 anmerkning under denne inspeksjonen.

DMR Miljø og Geoteknikk (DMR) sendte den 12.9.2019 inn svar på inspeksjonsrapporten. Fylkesmannen ga tilbakemelding til Brekke Stenbrudd den 6.11.2019 der det ble presisert at ikke alle avvikene var tilstrekkelig rettet opp. Brekke stenbrudd skulle innen 15. desember 2019 sende inn en tidfestet handlingsplan for:

- Prosjektering og utbedring av sedimentasjonsløsning
- Vurdering av tilstand i resipient og hvordan avrenning kan påvirke resipient (inkludert eventuelle tiltak ved tegn til nedslamming)
- Utarbeide plan for håndteringen av stenmel

DMR sendte den 15.12.2019 inn ytterligere dokumentasjon, men det ble heller ikke her gitt en tidfestet handlingsplan, noe som ble påpekt i nytt brev fra Fylkesmannen av 15.1.2020.

Fylkesmannen mottok den 4.5.2020 på nytt et svar fra DMR på inspeksjonsrapporten. Brevet var vedlagt følgende:

- Tilbud og fremdriftsplan for prosjektering av sedimentasjonsbasseng
- Tilbud og fremdriftsplan for vurdering av tilstand til resipient

I henhold til tilbudene skal prosjektering og vurderinger være utført innen juni 2020. Det forelå ingen dato for når sedimentasjonsbassenget skal være ferdigstilt.

Fylkesmannen meldte i brev av 25.9.2020 at vi avslutter tilsynet fra 2019, men at vi ønsker å kontrollere gjennomføring og videre oppfølging av tiltak ved et nytt tilsyn.

Inspeksjonstema

- Utslipp til vann
- Støy i Bakke havn

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Brekke Stenbrudd plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Brekke Stenbrudd innen 1. mars 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ser svært alvorlig på at avviket som ble avdekket i denne inspeksjonen er gjentakende fra inspeksjonen i 2019.

Vi ber også om at virksomheten sender inn en kort redegjørelse for hvordan anmerkningene er vurdert, eventuelt hvordan de vil bli fulgt opp.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fmovpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Oslo og Viken v/Anne Stine Zakariassen.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Fylkesmannen ser meget alvorlig på avviket hos Brekke Stenbrudd som er gjentakende fra forrige kontroll.

Vi varsler herved i henhold til forvaltningsloven § 16 om at det vil bli fattet vedtak om tvangsmulkt for å sikre at utbedring av sedimentasjonsløsning blir gjennomført. Vedtaket vil gå ut på at en tvangsmulkt på kr 100.000, - påløper dersom Fylkesmannen i Oslo og Viken ikke har mottatt dokumentasjon på at avvik 1 er rettet opp innen 1. mars 2021.

Hjemmelen for bruk av tvangsmulkt er forurensningsloven § 73.

Dere har anledning til å kommentere varsel av vedtak om tvangsmulkt innen to uker fra dette brevet er mottatt.

Dersom vi ikke mottar noen kommentarer fra dere vil vi fatte vedtak i henhold til det som er varslet. Tvangsmulkt vil kun inndrives dersom fristen for tiltak ikke overholdes.

5. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 25. september 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Brekke Stenbrudd bli ilagt et gebyr på kr 33 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 1 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Oslo og Viken. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

6. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten kan ikke dokumenter at utslippskrav til vann overholdes

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven for Brekke stenbrudd med Bakke utskipningshavn, datert 19.11.2010, punkt 3.1 *Prosess og overflatevann*.

Kommentarer:

Tillatelsen setter i punkt 3.1 følgende utslippsbegrensninger til prosess- og overflatevann:

- Maksimalkonsentrasjon av faststoff i vannutslipp skal være under 50 mg/L
- pH skal ikke overstige 10

Prosessvann og overflatevann fra bedriftens utearealer skal ikke medføre nedslamming eller på annen måte medføre at tilstandsklassen til vannforekomsten som mottar avløpet forverres.

Under tilsynet i 2019 kunne ikke Brekke Stenbrudd dokumentere at de overholdt disse kravene. I tilbakemelding til Fylkesmannen i 2019 ble det meldt at det skulle tas ut prøver 2 ganger pr år. Fylkesmannen hadde før tilsynet 07.10.2020 ikke fått tilsendt prøveresultater. Under tilsynet ble det opplyst at flere prøver lå betydelig over kravene i tillatelsen.

I tilbakemeldingen på inspeksjonsrapporten fra 2019 skriver DMR Miljø og Geoteknikk AS (DMR) at *«det er påvist nedslamming ved stenbruddet under stor nedbør, overvann fra stenbruddet fører med seg stenmel fra pukkverket ned bekkeløp mot Iddefjorden»*.

Brekke Stenbrudd har fått inn tilbud fra DMR om prosjektering av sedimentasjonsbasseng, men det var på tilsynsdagen ikke gjort noen utbedringer. Bakke stenbrudd må så snart som mulig utbedre sedimentasjonsløsningen slik at overutslipp av partikler hindres.

Fylkesmannen minner også om at det er Brekke Stenbrudd som er ansvarlig for at kravene i tillatelsen blir fulgt opp – og at der dermed er Brekke Stenbrudd som må oppsummere resultater fra prøvetaking utført av konsulent og rapportere til Fylkesmannen.

Avvik 2

Overvåkingen av resipient har mangler

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven for Brekke stenbrudd NUF med Bakke utskipningshavn, datert 19.11.2010, punkt 12 overvåking av resipient.

Kommentarer:

I henhold til tillatelsens punkt 12 skal bedriften regelmessig utføre visuell kontroll langs bekker som mottar overflatevann fra stenbruddet, samt strandsonen i umiddelbar nærhet av havna. Kontrollen skal avdekke tegn til nedslamming eller annen betydning påvirkning. Bedriften skal bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen av Indre Iddefjord i henhold til forvaltningsplaner for Enningsdalsvassdraget.

Etter tilsynet i 2019 ble det utarbeidet et overvåkningsprogram hvor visuell kontroll av bekker som mottar overflatevann fra stenbruddet skulle gjennomføres av DMR 2 ganger per år.

Fylkesmannen har i forbindelse med oppfølging av inspeksjonsrapporten fra 2019 gitt tilbakemelding på at vi ser behov for at det i overvåkningsprogrammet tydeliggjøres hva som

gjelder prøvetaking og kontroll med utslipp av vann fra bruddet og hva som gjelder overvåking av resipient. For resipient må tilstand og mulig påvirkning fra bruddet vurderes, samt eventuelle tiltak ved tegn til nedslamming. For vurdering av tilstand i resipient kan miljødirektoratets *veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand* i vann brukes.

Under tilsynet fikk vi forevist «Plan for ytre miljø» hvor overvåkningsprogrammet inngår. Overvåkningsprogrammet var ikke oppdatert. Det skal i henhold til tillatelsen også inngå at bedriften skal bidra forholdsmessig til miljøovervåkingen av Indre Iddefjord i henhold til forvaltningsplaner for Enningsdalsvassdraget.

8. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Kartlegging av støy og håndtering av naboklager i Bakke havn

Kommentarer:

Det oppgis under tilsynet at Asplan Viak i 2019 har utført målinger og beregninger av støy i stenbruddet og på havnen – og at rapporten konkluderer med at støygrensene ikke overskrides.

Naboer til Bakke havn har likevel sendt inn klager på støy fra havna. Brekke Stenbrudd mener støyen muligens kan tilskrives skipene under anløp til kaia eller eventuelt aggregat som gir strøm til lasting av skipene. Det bør gjøres ytterligere undersøkelser for å finne årsaken til støyen som er til plage for naboene.

Fylkesmannen er ikke myndighet for støy fra skip som ikke ligger i havn. Se kap. 9 i denne rapporten.

Det kom fram under tilsynet at naboklagene på støy ikke er skriftlig avviksbehandlet av virksomheten (se anmerkning 3).

Anmerkning 2

Loggføring av skipsanløp kan forbedres

Kommentarer:

Det er i tillatelsens punkt 7.2 angitt at «Dersom uforutsette hendelser gjør at skip ikke blir ferdig lastet, tillates kveldsdrift frem til klokken 23 inntil 20 ganger per år mandag til torsdag. Kveldsdrift skal avviksbehandles ved hvert tilfelle.»

Det ble under tilsynet framvist logg over skipsanløp med navn på skip, men det var ikke notert opplysninger om tidspunkt for når skipet var i havn. Dette er vesentlig for å kunne ha kontroll på antall kvelder det har vært anløp og for å kunne bekrefte at kveldsdriften har blitt avviksbehandlet.

Anmerkning 3

Virksomhetens internkontroll kan forbedres

Kommentarer:

På grunn av koronasituasjonen og at det ikke var tilgang på stort nok møterom, var det avtalt at gjennomgang av internkontrollen skulle gjøres via Teams. Der var bedriften representert ved eierselskapet BG-Stone AS i Danmark som var til stede over nett. Det kom fram under møtet at virksomhetens eier ikke hadde systematisk tilgang til dokumenter i forbindelse med interkontrollen for Brekke stenbrudd. Enkelte dokumenter ble kun oversendt per e-post. Eier var også ukjent med internkontrollforskriften.

Virksomheten utarbeidet etter tilsynet i 2019 et dokument «Internkontroll for Ytre miljø – Brekke Stenbrudd». Dokumentet var utarbeidet av DMR og det er usikkert hvor godt innarbeidet dokumentet er i rutinene hos Brekke Stenbrudd. Det er viktig at alle ansatte har kjennskap til internkontrollsystemet som er etablert - og det må gjennomgås jevnlig for å sikre at det fungerer som planlagt.

Ved spørsmål om hvilke rutiner som var etablert skriftlig kunne heller ikke BG Stone (på vegne av Brekke Stenbrudd) vise til noen oversikt. Fylkesmannen forventer at minimum følgende rutiner/journaler er dokumentert:

- Måleprogram for utslipp til vann
- Måleprogram for støy – Bakke havn
- Rutine for vedlikehold av sedimentasjonsdam
- Rutine for utarbeidelse/oppdatering av miljørisikovurderinger
- Rutine for hvordan informasjon om planlagte skipsanløp gjøres allment tilgjengelig
- Rutine for avvikshåndtering (inkludert definisjon av hva som er avvik mht ytre miljø)
- Journal - Resultat av målinger og beregninger av støy, støvnedfall og utslipp til vann.
- Journal - resultat fra visuell kontroll langs bekker og i strandsonen.

Det er viktig at DMR videreutvikler og skaper en helhet i de rutiner og prosedyrer som finnes for Brekke Stenbrudd. Skiftelige arbeidsrutiner, instruksjoner o.l. må systematiseres slik at de kan tas i bruk og inngå i internkontrollen.

Det kom også fram under tilsynet at naboklager ikke avviksbehandles i et avvikssystem, men de blir håndtert av daglig leder i Brekke Stenbrudd. Han tar muntlig kontakt med klagere og prøver å finne løsninger. Kveldsdrift (se anmerkning 2) er heller ikke avvikshåndtert.

9. Andre forhold

Støy fra skip

Det er skipssikkerhetsloven som i utgangspunktet regulerer forurensning *fra skip*, ikke forurensningsloven. Se forurensningsloven § 5 som sier at «*For forurensning fra det enkelte transportmiddel gjelder det som er fastsatt i eller i medhold av [...] skipssikkerhetsloven [...] i*

stedet for bestemmelsene i denne loven.». Dette gjelder uavhengig av om skipet ligger til kai eller er til havs.

Når det gjelder særlig *støy fra skip som ligger til kai*, er det i ovennevnte regelverket ikke noe i veien for at det kan være fastsatt forbud mot eller særlig regulering av støy gjennom forurensningsloven. Fylkesmannen har i tillatelsen satt støygrenser som gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområder, lossing/lasting av råvarer og produkter og skip som ligger i havna.

Eventuelle spørsmål om støy fra skip som ligger ute i norsk farvann bes rettet til Sjøfartsdirektoratet. At Sjøfartsdirektoratet er tilsynsmyndighet for skipssikkerhetsloven med forskrifter, følger av skipssikkerhetsloven § 41 jf. delegering FOR-2007-02-16-171.

Fylkesmannen ønsker også å informere om at Halden kommune (miljørettet helsevern) har myndighet for å følge opp henvendelser med hensyn på helseplager grunnet støy.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

11. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- [Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#)
- [Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#)

Link til veiledere:

- [Miljødirektoratet - miljøveileder for pukkverk](#)

Andre faktaark og veiledere finnes på Miljødirektoratets hjemmeside:

www.miljodirektoratet.no.

Annen informasjon om lovverk og regjeringens arbeid finnes på www.lovdatab.no og www.regjeringen.no.